

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ

- ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК. СЕРИЯ: ФИНАНСЫ, УЧЕТ, НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ
- ECONOMIC HERALD. SERIES: FINANCE, ACCOUNTING, TAXATION
- UNIVERSITY OF STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

Випуск 1, 2017

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор

ТАРАНГУЛ Людмила Леонідівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

Заступники головного редактора

ПАШКО Павло Володимирович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

МЕЛЬНИК Віктор Миколайович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

Відповідальний секретар

НОВИЦЬКИЙ Сергій Валерійович
УДФСУ (Україна)

Члени редакційної колегії:

АНДРУЩЕНКО Володимир Леонтійович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

БЕЛІНСЬКА Яніна Василівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

БЕРЕСЛАВСЬКА Олена Іванівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

КОВАЛЕНКО Юлія Михайлівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

КУЖЕЛЄВ Михайло Олександрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

ЛІСОВИЙ Андрій Васильович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

МАЦЕЛЮХ Наталія Петрівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

ОНИШКО Світлана Василівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

ОСМЯТЧЕНКО Володимир Олександрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

ПАСІЧНИК Юрій Володимирович,
доктор економічних наук, професор, НУБіП (Україна)

ПИЛИПІВ Віталій Володимирович,
доктор економічних наук, старший науковий співробітник
ДВНЗ КНЕУ ім. Вадима Гетьмана (Україна)

РІППА Сергій Петрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

ШВАБІЙ Костянтин Іванович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

JURAJ ŠÍPKO,
доктор економічних наук, професор, Словацька
академія наук (Словачія)

IVEN DIMITROV,
доктор економічних наук, професор, Університет
«Проф. д-р Асен Златаров» (Болгарія)

BARBARA WOSNIAN,
доктор економічних наук, професор, Катовіцький
університет (Польща)

ADAM SAMBORIKI,
доктор економічних наук, професор, Катовіцький
університет (Польща)

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ
ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(УДФСУ)

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК
ОПОДАТКУВАННЯ
ВИПУСК 1, 2017

*Засновник, видавець
та виготовлювач
Університет державної фіскальної
служби України*

Заснований у 2017 р.

Адреса редакції та видавця:

Україна, 08201, м. Ірпінь,
вул. Університетська, 31,
Університет ДФС України
тел.: (04597) 62-5-88
e-mail: ekonvisnik@gmail.com
www.nusta.edu.ua

Рекомендовано до друку
Вченою радою

Університету ДФС України
(протокол № 6 від 25.05.2017)

Свідectво про державну
реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
(Серія KB №22277-12177H від 02.08.2016)

*У разі передруку матеріалів
посилання на журнал
«Економічний вісник.
Серія: фінанси, облік,
оподаткування»
обов'язкове*

Виходить у міру накопичення
матеріалу
© Університет ДФС України, 2017

УДК 330(05)

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Пашко П. В. 3

НАУКОВІ СТАТТІ

Андрущенко В. Л. “Критика буржуазних теорій фінансів”: спроба ретроспективного виправдання чи каяття?.....	5
Белінська Я. В. Проблеми розвитку зовнішньоторговельної діяльності України.....	12
Береславська О. І. Розширення конституційних функцій НБУ: за і проти.....	21
Білюк О. О. Депозитна політика банків у період трансформації банківської системи України.....	29
Брехов С. С. Розвиток системи управління митними ризиками в контексті підвищення ефективності постмитного аудиту в Україні.....	37
Гребельник О. П. Специфіка формування митно-тарифних відносин у контексті становлення світової цивілізації.....	43
Дем’янчук О. І. Вплив децентралізації на управління місцевими бюджетами України.....	52
Дулько А. М. Напрями оптимізації податку на нерухоме майно в Україні.....	59
Коваленко Ю. М. Рівні регулювання фінансового сектору в Україні.....	68
Колісник О. П. Сутність облікової інформації та її нормативно-правове забезпечення.....	78
Лісовий А. В. Уніфікація термінології державного фінансового аудиту в системі контролюючих органів України.....	85
Мазіна О. І. Проблеми фактографічного відображення людського капіталу в обліку та звітності.....	92
Мартиненко В. В., Палюх О. М. Прогнозування впливу державного фінансування на розвиток аграрного сектору економіки.....	101
Мацелюх Н. П. Хеджування ризиків на ринку цінних паперів у контексті попередження криз.....	110

<u>Мельник В. М., Ломачинська І. А.</u> Роль держави у фінансовому забезпеченні малого і середнього підприємництва в Польщі: висновки для України.....	120
<u>Микитенко Т. В.</u> Шляхи наближення митного постаудиту до європейських стандартів.....	129
<u>Новицька Н. В.</u> Методичні підходи до статистичної оцінки ефектів агресивного податкового планування.....	138
<u>Новицький В. А.</u> Аналіз стану використання кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій в Україні.....	147
<u>Онишко С. В.</u> Врівноваження розвитку фінансового ринку і нової економіки як стратегія успішних соціально-економічних зрушень в Україні.....	154
<u>Осмятченко В. О., Олійник В. С.</u> Моделювання формування показників звітності за виплатами працівникам.....	160
<u>Островерха Р. Е.</u> Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку: організаційний аспект.....	167
<u>Проскура К. П.</u> Окремі випадки відображення в обліку та оподаткуванні операцій з операційної оренди майна.....	176
<u>Скоромцова Т. О.</u> Організація горизонтального моніторингу як нової моделі співпраці фіскальних органів та великого бізнесу в Україні.....	187
<u>Сторожук Т. М.</u> Способи та проблеми формування професійного судження бухгалтера.....	195
<u>Тарангул Л. Л.</u> Фінансова безпека України та інструменти її забезпечення.....	201
<u>Трайтлі В. Ю.</u> Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм: стан, напрями модернізації та необхідність стандартизації.....	209
<u>Чернелевський Л. М., Кобзар Я. В.</u> Питання гармонізації державного фінансового і незалежного аудиторського контролю за розрахунками податку з доходів фізичних осіб.....	219
<u>Чопенко В. М.</u> Демографічні проблеми українського села в контексті бюджетної політики держави та шляхи їх вирішення.....	227
<u>Швабій К. І.</u> Проблеми використання даних е-декларацій для податкових перевірок.....	233
<u>Шевчук О. А.</u> Актуальні питання методичного забезпечення діяльності органів державного фінансового контролю.....	240
НАШІ ВІТАННЯ.....	249
НАШІ ВИДАННЯ.....	251

УДК 336.02:342.92

А. В. Лісовий,
доктор економічних наук,
Університет ДФС України

УНІФІКАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Метою статті є удосконалення системи державного фінансового аудиту в контексті досягнення найбільш ефективного результату здійснення державного фінансового контролю в Україні. У роботі з'ясовано сутність понять «контроль», «фінансовий контроль», «державний фінансовий контроль» та «державний фінансовий аудит», запропоновано розширення поняття «державний фінансовий аудит» до форми державного фінансового контролю всієї сукупності операцій з державними фінансами, тобто пропонується включити в нього, крім бюджетного аудиту (який здійснюватиме Державна аудиторська служба України), ще й податковий та митний аудит, які проводитиме Державна фіскальна служба України.

Ключові слова: контроль, фінансовий контроль, державний фінансовий контроль, державний фінансовий аудит, контролюючі органи.

А. В. Лесовой,
доктор экономических наук,
Университет ГФС Украины

УНИФИКАЦИЯ ТЕРМИНОЛОГИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО АУДИТА В СИСТЕМЕ КОНТРОЛИРУЮЩИХ ОРГАНОВ УКРАИНЫ

Целью статьи является совершенствование системы государственного финансового аудита в контексте достижения наиболее эффективного результата осуществления государственного финансового контроля в Украине. В работе выяснено сущность понятий «контроль», «финансовый контроль», «государственный финансовый контроль» и «государственный финансовый аудит», предложено расширение понятия «государственный финансовый аудит» к форме государственного контроля всей совокупности операций с государственными финансами, то есть предлагается включить в него, кроме бюджетного аудита (который будет осуществлять Государственная аудиторская служба Украины), еще налоговый и таможенный аудит, которые будет проводить Государственная фискальная служба Украины.

Ключевые слова: контроль, финансовый контроль, государственный финансовый контроль, государственный финансовый аудит, контролирующие органы.

A. V. Lisovyi,
Doctor of Economic Sciences,
University SFS of Ukraine

TERMINOLOGY UNIFICATION IN STATE FINANCIAL AUDIT AS FUNCTION OF UKRAINE REGULATING AGENCIES

The article is the improvement of the state financial audit in the context of achieving the most effective results the state financial control in Ukraine. The paper revealed the essence of the concepts of «control», «financial control», «state financial control» and «state financial audit», suggested expanding the concept of «state financial audit» in the form of state financial control of the totality of transactions with government finances that is offered include the addition to the budget audit (which will proceed State audit Service of Ukraine) also tax and customs audit, which will hold the State fiscal Service of Ukraine.

Keywords: control, financial control, state financial control, state financial audit, supervisory authorities.

Державний фінансовий аудит є невід'ємною складовою системи управління державними фінансами. Потреба у дієвому державному фінансовому аудиті в Україні зумовлена необхідністю забезпечення належного формування й ефективного використання фінансових ресурсів держави для реалізації її функцій. Від ефективності державного фінансового аудиту залежить ефективність соціально-економічного розвитку країни, окремих регіонів, а також господарюючих суб'єктів зокрема.

На поточний момент у цій сфері проведений великий обсяг досліджень, що дозволяє ставити питання про необхідність гармонізації та уніфікації термінології та понятійного апарату в різних державних органах контролю. Необхідність такої гармонізації підтверджується і закордонним досвідом.

Метою статті є висвітлення основних проблем функціонування державного фінансового аудиту та пошук шляхів його уніфікації в різних контролюючих органах виконавчої влади. Об'єктом дослідження виступає державний фінансовий контроль в Україні. Предметом дослідження є державний фінансовий аудит використання фінансових ресурсів держави.

Питання удосконалення та реформування державного фінансового аудиту знайшли відображення у працях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, серед яких: М. І. Баканов, Н. С. Барабаш, М. В. Бариніна-Закірова, М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, А. В. Даценко, Л. В. Дікань, Г. В. Дмитренко, Є. С. Єгоров, І. І. Іванова, М. П. Кучерявенко, Л. Г. Ловінська, Є. В. Мних, М. О. Никонович, М. І. Сивульський, Ю. Б. Слободяник, Н. І. Рубан, Г. В. Руда, А. В. Хмельков, О. А. Шевчук та інші. Зазначені вчені у своїх роботах розкрили сутність державного фінансового аудиту як форми державного фінансового контролю, сформулювали цілі та завдання державного фінансового аудиту, окреслили його методи та прийоми. Необхідно віддати належне високому рівню наукових досліджень зазначених вчених, проте у сучасній вітчизняній науковій літературі недостатньо комплексних досліджень, які б ґрунтовно розкривали усі аспекти державного фінансового аудиту, чітко окреслювали коло його суб'єктів та об'єктів, проблеми функціонування і його позиціонування у загальній системі державного фінансового контролю та можливість уніфікації державного фінансового аудиту в різних контролюючих органах виконавчої влади. Важливість окресленої проблематики та необхідність

її вирішення складають вагомі аргументи на користь актуальності теми запропонованого дослідження. Вирішення основних існуючих проблем дозволить сформувати ефективну систему державного фінансового аудиту в Україні.

Наукові поняття і терміни є найважливішою складовою інструментарію будь-якого дослідження. Понятійно-термінологічний апарат відображає специфіку досліджуваного об'єкта, принципи й методи наукового аналізу, свідчить про теоретико-методологічну досконалість науки.

Мова розвивається в постійному взаємозв'язку із суспільством, у якому функціонує; вона фіксує досягнення у всіх сферах суспільного життя, починаючи з побутової й закінчуючи найновішими науковими сферами діяльності. Зафіксувати досягнення людської цивілізації, нові поняття допомагає наукова термінологія. «Енциклопедія української мови» надає таке тлумачення понять «термін» та «термінологія»: «Термін – слово або словосполучення, що позначає поняття певної галузі науки, техніки тощо. Основними ознаками терміна є системність, наявність дефініції, тенденція до однозначності в межах свого термінологічного поля, тобто термінології певної галузі; стилістична нейтральність, точність семантики, висока інформативність. Термінологія (від латин. *terminus* – рубіж, межа; грец. *logos* – слово, вчення) – це сукупність термінів, що обслуговують певну сферу знань. Це особливий пласт лексики, який піддається свідомому регулюванню та впорядкуванню» [1, с. 682].

Державний стандарт України у сфері термінології закріплює такі вимоги до термінів, як однозначна відповідність терміна поняттю; відповідність лексичного значення терміна поняттю, що позначається ним; системність, раціональна стислість; словотворча (дериваційна) достатність; мовна правильність [2, с. 18].

Потреба дослідження термінів та термінології державного фінансового аудиту пов'язана з кількісним зростанням термінологічних найменувань, із посиленням лексичного й структурного впливу спеціалізованої термінології на загальнолітературну мову та особливо з активним розвитком і прогресом державного фінансового контролю в Україні.

Термінологічний апарат державного фінансового аудиту як складної сфери діяльності (хоча ця сфера є досить давньою у світовому масштабі) в Україні перебуває у процесі становлення. Термінологічний апарат будь-якої сфери діяльності у своєму розвитку зазвичай проходить три етапи: виникнення основних базових термінів; формування всього комплексу термінів і систематизації термінів у деякий цілісний і несуперечливий термінологічний ансамбль, тобто створення термінологічної системи. Саме тому через «молодість» державного фінансового контролю в Україні в цілому та державного фінансового аудиту зокрема як його складової частини та галузі наукових досліджень, їхній термінологічний розвиток імовірно за все перебуває на другому етапі. Ознакою цього є поява різного роду монографій, дисертацій, підручників, наукових статей з державного фінансового контролю, що з більшим або меншим ступенем адекватності представляють у тому числі і державний фінансовий аудит як одну із форм здійснення державного фінансового контролю. Користь від них безумовна, оскільки відбувається не тільки введення понять і термінів у сферу уваги наукового співтовариства, але і їхнього уточнення та наступна інституціоналізація, перетворення в деяку норму, національний стандарт.

Перед тим, як проаналізувати та спробувати уніфікувати понятійний апарат державного фінансового аудиту, розглянемо зміст понять «контроль», «фінансовий контроль» та «державний фінансовий контроль».

Контроль – це перевірка об'єктом контролюваного суб'єкта на предмет ефективності виконання його завдань і функцій. На думку академіка Бандурки, контроль є складовою частиною (елементом) управління, сутність якого полягає у відслідковуванні стану справ на підконтрольному об'єкті, що забезпечує систематичну перевірку виконання Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, додержання дисципліни та правопорядку і зовні виявляється у втручанні контролюючих органів в оперативну діяльність підконтрольних об'єктів, наданні їм обов'язкових для виконання вказівок, припиненні, зміні чи скасуванні актів управління, вжитті заходів примусу щодо підконтрольних органів [6, с. 466].

Загальновизнаний в Україні класик фінансового контролю І. Б. Стефанюк вважає, що фінансовий контроль – це система активних дій, що здійснюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та громадянами України, щодо стеження за функціонуванням будь-якого об'єкта управління в частині утворення, розподілу та використання ним фінансових ресурсів з метою оцінки економічної ефективності господарської діяльності, виявлення і блокування в ній відхилень, що перешкоджають законному й ефективному використанню майна і коштів, розширеному відтворенню виробництва, задоволенню державних, колективних та приватних інтересів і потреб та удосконаленню управління економікою [7, с. 4].

Щодо визначення державного фінансового контролю, то логічно допустити, що це вид фінансового контролю, який реалізується відповідними державними контролюючими органами.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» здійснення державного фінансового контролю забезпечує центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю. Державний фінансовий контроль за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують державне чи комунальне майно, за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про державні закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності, незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні, здійснюється органом державного фінансового контролю, який нині називається Державна аудиторська служба України [4, ст. 1, 2].

Потрібно зазначити, що розуміння системи державного фінансового контролю як такої, що функціонує на базі лише одного центрального органу виконавчої влади, а саме Державної аудиторської служби України, є недоречним звуженням змісту терміна «державний фінансовий контроль».

Суб'єктами державного фінансового контролю, на нашу думку, є також інші органи державної влади, які у визначеному законодавством порядку утворюють у своїй структурі

контролюючі підрозділи, сукупність яких становить інфраструктуру державного фінансового контролю. Це і Верховна Рада України, і Президент України, і Кабінет Міністрів України, і Національний банк України, і Державна фіскальна служба України, і всі міністерства, а також багато інших органів влади.

Протягом двох останніх десятиліть в Україні в цілому сформована система органів державного фінансового контролю, визначені їхні завдання і функції, встановлений порядок взаємодії між собою та з іншими державними установами. Основний зміст їхньої діяльності – це здійснення контрольно-перевірочних процедур з метою реалізації визначених для кожного органу завдань. Зокрема, до найбільш впливових органів державного фінансового контролю належать Державна аудиторська служба України, Рахункова палата та Державна фіскальна служба України, хоча ті чи інші контрольні функції виконують практично усі органи центральної влади. При цьому завдання, процедури, систему оцінки ризиків і методику перевірочних процедур кожен орган державного контролю розробляв самостійно. На поточний момент у цій сфері проведений великий обсяг досліджень, що дозволяє ставити питання про необхідність гармонізації та уніфікації напрацювань державних органів контролю. Необхідність такої гармонізації підтверджується і закордонним досвідом. Виникає питання, якою мірою можлива уніфікація – на рівні принципів і термінології, процедур контролю або на рівні створення єдиної методики проведення перевірки та аналізу фактичного стану справ з питань, що входять у компетенцію органів державного фінансового контролю. Дослідження цього питання необхідно розпочати з аналізу та уніфікації понятійного і термінологічного апарату.

Державний фінансовий аудит є одним з найважливіших і найбільш потужних важелів регулювання економіки держави. Він представляє собою один з різновидів (форм) державного фінансового контролю як у широкому, так і у вузькому сенсі цього слова.

До ключових теоретичних понять державного фінансового аудиту, як і всіх інших наукових дисциплін, належать предмет, об'єкт, суб'єкт (або суб'єкти), методика, види і форми. Усі ці поняття активно обговорюються у науковій літературі, а деякі з них визначені у нормативних і методичних документах. Слід зауважити, що як у нормативних, так і у наукових публікаціях відсутній єдиний підхід до цих визначень, а інколи і до переліку самих понять; це створює певну плутанину.

Наприклад, згідно із Законом України від 26.01.1993 «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» [1] здійснення державного фінансового аудиту покладено на Державну контрольно-ревізійну службу України, яка згодом була перейменована на Державну фінансову інспекцію України, а нині називається Державною аудиторською службою України. У цьому ж законі було також зазначено, що державний фінансовий аудит може також проводити і Рахункова палата (у порядку та у спосіб, визначений законом, але не вказано, яким саме законом). Закон України «Про Рахункову палату» [2], однак, не передбачає проведення державного фінансового аудиту: натомість у ньому зазначається про провадження державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) або просто фінансового аудиту. А в Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [3] (який у жовтні 2012 р. фактично замінив собою Закон України «Про ДКРС в Україні») вказано, що державний фінансовий аудит повинен здійснювати орган державного фінансового контролю, але не вказано який саме.

Отже, щоб ліквідувати цю плутанину з термінами і відповідальними органами, пропонуємо за аналогією з державним фінансовим контролем, який складається з податкового, митного

та бюджетного контролю, розширити поняття державного фінансового аудиту. Оскільки аудит є формою контролю, то ця аналогія є цілком виправданою.

На зорі створення нашої держави кожна контролююча служба сама під себе створювала законодавство, тому термін «Державний фінансовий аудит» був закріплений лише за Державною контрольно-ревізійною службою помилково, адже ті процедури і перевірки, які вона проводила, можна було назвати точніше лише бюджетним аудитом. Оскільки термін «фінанси» значно ширший поняття «бюджет», то й термін «Державний фінансовий аудит» має включати в себе, крім бюджетного аудиту, ще й податковий і митний аудит, які проводять органи ДФС України. І це, до речі, не суперечить чинному Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», адже ДФС України також є органом державного фінансового контролю.

За результатами попереднього аналізу понятійного апарату державного фінансового аудиту, можна зазначити такі основні висновки та пропозиції:

- формування термінологічної системи державного фінансового аудиту є досить актуальним науково-методологічним завданням, дослідження якого тільки розпочинаємо. Необхідні систематичні дослідження цієї системи: визначення термінів, проведення термінологічних дискусій, введення нових термінів у науковий обіг, навчальну діяльність і практичну комунікацію працівників контролюючих органів;

- термінологічна система державного фінансового аудиту перебуває на етапі становлення, є незавершеною та суперечливою. Передусім вона перевантажена застарілими термінами, недостатньо відображає передовий зарубіжний досвід державного фінансового аудиту, а також національні особливості української державності та ментальності. Це вимагає переоцінки термінів стосовно їхньої актуальності, наявності у кожного з них інтелектуального потенціалу;

- найголовніше полягає в тому, що понятійно-термінологічну систему державного фінансового аудиту досить важко назвати системою. Це скоріше неупорядкований масив термінів. Тому необхідне спеціальне упорядкування понять і термінів у цілісну систему, що в класичній науці формулюється як упорядкування та систематизація категорій, які вимагають формування критеріїв систематизації, максимальної адаптації термінів до вирішення пізнавальних та практичних проблем. Розвиток термінологічного масиву в понятійно-термінологічну систему державного фінансового аудиту вимагає побудови класифікації, яка виступає найбільш поширеним способом його упорядкування;

- автор пропонує замість терміна «Державний фінансовий аудит» для державного фінансового контролю усієї бюджетної сфери та державного сектору економіки використовувати новий термін «Бюджетний аудит», який здійснюватиме Державна аудиторська служба України. Натомість поняття терміна «Державний фінансовий аудит» розширити до форми державного фінансового контролю всієї сукупності операцій з державними фінансами, тобто включити в нього, крім бюджетного аудиту, ще й податковий та митний аудит, які здійснюватиме Державна фіскальна служба України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Українська мова: Енциклопедія / редкол. Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

2. ДСТУ 3966-2000. Державний стандарт України. Термінологія. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. Введ. 2001.01.01 : офіц. вид. – К. : Держстандарт України, 2000. – IV. – 32 с.
3. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні : Закон України : від 26.01.1993 № 2939-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukr-kodeksy.com/pro_derzhavnu_kontrolno-revizijnu_sluzhbu_v_ukrayi_ni.htm
4. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України : від 26.01.1993 № 2939-ХІІ // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
5. Про Рахункову палату : Закон України : від 02.07.2015 № 576-VIII // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
6. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс : підруч. / за заг. ред. академіка НАПрН України О. М. Бандурки. – Х. : Золота миля, 2011. – 584 с.
7. Стефанюк І. Б. Фінансовий контроль: визначення поняття і системи / І. Б. Стефанюк // Економіка, фінанси, право. – 2011. – № 7. – С. 3–6.
8. Аналітично-контрольні аспекти регулювання фінансово-господарської діяльності суб'єктів економіки : монографія / за заг. ред. А. В. Лісового та Е. В. Кондукової // Університет державної фіскальної служби України. – Ірпінь, 2017. – 398 с.
9. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с.
10. Дмитренко Г. В. Фінансовий контроль в Україні: проблеми і шляхи розвитку : монографія / Г. В. Дмитренко. – К. : К. І. С., 2010. – 374 с.
11. Хмельков А. В. Формування цілісної системи державного фінансового контролю в Україні : монографія / А. В. Хмельков. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 292 с.
12. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль: питання теорії та практики : монографія / О. А. Шевчук. – К. : УБС НБУ, 2013. – 431 с.
13. Слободяник Ю. Б. Формування системи державного аудиту в Україні [Текст] : монографія / Ю. Б. Слободяник. – Суми : ФОП Наталуха А. С., 2014. – 321 с.
14. Іванова І. І. Державний фінансовий контроль: Парадигми розвитку : монографія / І. І. Іванова. – К. : Академвидав, 2010. – 168 с.

Стаття надійшла до редакції 17 квітня 2017 року